

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D., v právní věci

žalobkyně: **R. N., narozená dne X. X. X**
státní příslušností X
bytem v ČR: X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem spočívajícím ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu ze dne X. X. X, evidované pod č. j. OAM-X/DO-2026, pro nepřijatelnost

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobkyni vrátil dne X. X. X její žádost o udělení dočasné ochrany, evidovanou pod č. j. OAM-X/DO-2026, jako nepřijatelnou, byl nezákonný.
- II. Žalovanému se zakazuje pokračovat v porušování práv žalobkyně a přikazuje se mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti žalobkyně o dočasnou ochranu ze dne X. X. X, evidované pod č. j. OAM-X/DO-2026.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhala ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, který spatřovala v tom, že jí žalovaný dne X. X. X vrátil její žádost o udělení dočasné ochrany z důvodu nepřijatelnosti ve smyslu § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Lex Ukrajina“). Zároveň navrhla, aby soud žalovanému zakázal pokračovat v zásahu do práva žalobkyně na dočasnou ochranu a uložil mu povinnost obnovit stav existující před vrácením žádosti o poskytnutí dočasné ochrany.

II. Podstatný obsah žaloby

2. Žalobkyně uvedla, že se dne X.X.X dostavila do Krajského asistenčního centra pomoci Ukrajině v Praze, kde požádala o dočasnou ochranu. Žalovaný jí vrátil formulář žádosti s tím, že je nepřijatelná, a jako důvod nepřijatelnosti ve formuláři vyznačil „žadatel je nebo byl držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě EU nebo Schengenského prostoru a bylo učiněno prohlášení podle § 3 odst. 3 Lex Ukrajina.“ Žalobkyně dále uvedla, že jí byla v minulosti v X přiznána dočasná ochrana, která však již zanikla dne X.X.X, když nepožádala o její prodloužení.
3. Žalobkyně se dále vyjádřila k přípustnosti žaloby a uvedla, že § 5 odst. 2 Lex Ukrajina o vyloučení soudního přezkumu je v rozporu s unijním právem, což potvrdil i Soudní dvůr Evropské unie (dále jen „SDEU“) v rozsudku ze dne 27. 2. 2025 ve věci C-753/23 Krasiliva. Osoba požívající dočasné ochrany podle této směrnice má právo na účinný prostředek nápravy před soudem proti rozhodnutí, kterým se žádost o udělení povolení k pobytu ve smyslu čl. 8 směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. července 2001, o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími (dále jen „směrnice o dočasné ochraně“), odmítá jako nepřijatelná. Žalobkyně rovněž namítá, že i ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) zákona Lex Ukrajina je v rozporu s právem Evropské unie, a proto je nelze aplikovat.
4. Žalobkyně připomněla konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, který v desítkách svých rozsudků dospěl k závěru, že druhotný pohyb osob, kterým dříve byla udělena dočasná ochrana v jiné zemi, je přípustný a citovala z ní, že : „z práva Evropské unie vyplývá právo státních příslušníků Ukrajiny, kteří jsou držiteli dočasné ochrany na základě prováděcího rozhodnutí Rady 2022/382, na přemístění se do jiného členského státu. Tento členský stát jim musí v souladu s čl. 8 směrnice o dočasné ochraně udělit povolení k pobytu. Právní úprava nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu podle § 5 odst. 1 písm. c) a d) zákona č. 65/2022 Sb. je s tímto právem v rozporu, protože ji nelze použít“ (rozsudek ze dne 8. 4. 2025, č. j. 9 Azs 20/2024-37, bod 32, viz také rozsudek ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42, body 53 až 70 nebo rozsudek z téhož dne, č. j. 1 Azs 366/2024-42, body 53 až 70). Tento právní názor lze v současné době považovat již za ustálený, neboť na něj navázaly desítky pozdějších rozsudků Nejvyššího správního

soudu (viz např. rozsudek ze dne 30. 4. 2025, č. j. 2 Azs 360/2023-42, č. j. 6 Azs 1/2024-30, č. j. 7 Azs 218/2024-37, č. j. 8 Azs 249/2023-47, č. j. 9 Azs 212/2024-36, ze dne 29. 4. 2025, č. j. 4 Azs 26/2025-39, ze dne 25. 4. 2025, č. j. 5 Azs 21/2025-31, ze dne 24. 4. 2025, č. j. 3 Azs 166/2024-32 nebo č. j. 10 Azs 4/2025-49) i Městského soudu v Praze (např. rozsudky ze dne 23. 4. 2025, č. j. 10 A 6/2025-61, ze dne 30. 4. 2025, č. j. 5 A 36/2025-38, ze dne 16. 5. 2025, č. j. 10 A 42/2025-33, ze dne 20. 5. 2025, č. j. 5 A 42/2025-39, ze dne 3. 6. 2025, č. j. 18 A 22/2025-52, ze dne 17. 6. 2025, č. j. 10 A 56/2025-39, ze dne 17. 7. 2025, č. j. 18 A 49/2025-33). Z aktuální judikatury tedy podle žalobkyně plyne, že žalovaný nemůže považovat žádost o dočasnou ochranu za nepřijatelnou pouze proto, že občan Ukrajiny má nebo dříve měl dočasnou ochranu v jiném členském státě EU. Žalobkyně shrnula, že s ohledem na nadále platnou dohodu členských států neaplikovat čl. 11 směrnice o dočasné ochraně, unijní právo nijak neomezuje druhotné pohyby držitelů dočasné ochrany. Neumožňuje toliko současné čerpání výhod spojených s dočasnou ochranou ve vícero zemích současně. Na uvedeném nic nemění ani přijetí nového Prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 ze dne 15. 7. 2025 o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382 (dále jen „prováděcí rozhodnutí Rady z roku 2025“), které je účinné od 13. 8. 2025 (k tomu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 9. 2025, č. j. 1 Azs 126/2025-28, body 12 až 15).

5. Žalobkyně dále rozvedla současný stav platné právní úpravy, kdy nová právní úprava má na výše zmíněnou judikaturu reagovat, avšak zákonodárce místo toho, aby ze zákona odstranil unijnímu právu odporující ustanovení, přidal další, které unijnímu právu rovněž odporuje. Důsledek nově přijaté právní úpravy je totiž stejný jako v případě § 5 odst. 1 písm. c) nebo d) Lex Ukrajina, tj. nemožnost získat dočasnou ochranu v případě, že občan Ukrajiny ji má nebo dříve měl udělenou v jiné zemi. Nejvyšší správní soud však jasně řekl, že taková právní úprava je pro rozpor s právem EU neaplikovatelná. Ze směrnice o dočasné ochraně neplyne, že by státy měly mít možnost zasílat Evropské komisi oznámení o hrozícím vyčerpání kapacit a že by pak následně bez dalšího směly žádosti o dočasnou ochranu odmítat. V souladu s čl. 25 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně mají mít členské státy možnost vyjádřit číselně nebo v obecných rysech, jaká je jejich kapacita pro přijetí osob oprávněných požadovat dočasnou ochranu. Tyto informace by se pak měly promítnout do prováděcího rozhodnutí (čl. 5 směrnice o dočasné ochraně). Třetí odstavce téže směrnice pak upravuje postup pro případ překročení kapacit, v takovém případě má Rada posoudit situaci a přijmout vhodná opatření, včetně doporučení, aby daným členským státům byla poskytnuta další pomoc. Z uvedeného plyne, že směrnice pamatuje na nezbytnost vzájemné solidarity mezi jednotlivými členskými státy, které mohou čelit nerovnoměrné zátěži při přijímání vysídlených osob. Zároveň upravuje mechanismy, které by měly toto nerovnoměrné zatížení kompenzovat. Základním předpokladem však je, že členské země odhadnou své přijímací kapacity hned na začátku zavedení režimu dočasné ochrany, aby měla Rada a Komise možnost naplnění těchto kapacit průběžně monitorovat a případně přijmout potřebná kompenzační opatření. Směrnice o dočasné ochraně nepředpokládá postup, který svévolně zvolila Česká republika. Tímto postupem je zejména náhlé oznámení hrozícího vyčerpání kapacit, aniž by tyto kapacity byly předem známy Evropské komisi, jakož i zamezení určité kategorii vysídlených osob v získání dočasné ochrany. Reakce na případné vyčerpání kapacit některého z členských států má naopak vzejít ze strany orgánů Unie, nikoliv z iniciativy jednoho členského státu. Oznámení, které

Česká republika učinila v souladu s § 3 odst. 3 Lex Ukrajina, je proto bez jakéhokoliv právního významu.

6. Žalobkyně dodala, že je pochopitelné, že kapacity na přijetí vysídlených osob nejsou zcela neomezené. Na druhou stranu se stejnými výzvami, jakými nyní čelí Česko s držiteli dočasné ochrany, již několik let bojují jiné evropské země při přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (zejména Řecko nebo Itálie). Česká republika je však jednou ze zemí, která jejich opakované výzvy k zachování solidarity setrvale ignoruje. Řešení těchto problémů je však třeba hledat a přinášet na unijní úrovni. Migrační a azylová politika již dávno neleží v rukou jednotlivých členských zemí, ale je společnou politikou EU. Česká republika proto nemůže jednostranně přijímat opatření, která odporují unijnímu právu; pokud se domnívá, že je vystavena nepřiměřené zátěži, má k dispozici postupy zakotvené ve směrnici o dočasné ochraně, zejména možnost požadovat pomoc ze strany orgánů EU. Vlastní legislativní řešení, které fakticky znemožňuje přístup určité skupině vysídlených osob k dočasné ochraně, je nejen v rozporu s právem EU, ale současně podryvává důvěru v právní stát a ve svém důsledku i samotný unijní systém solidarity, kterého se Česká republika paradoxně dovolává.
7. Žalobkyně dále navrhla vydání předběžného opatření podle § 38 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), neboť žalobkyně je osobou bez vízové povinnosti a může se na území České republiky zdržovat maximálně 90 dnů v období 180 dnů, po jejichž uplynutí by na území České republiky pobývala nelegálně. Žalobkyně tedy nemůže vycestovat do země původu a v žádném jiném státě nemá povolen pobyt. Žalobkyně se tudíž nemůže vrátit do země původu a nedisponuje žádným pobytovým oprávněním v jiném státě. Současně jí platná právní úprava neumožňuje požádat o jiný typ pobytového statusu a v daném okamžiku jí nesvědčí žádné jiné pobytové právo na území Evropské unie (s výjimkou dočasné ochrany). Žalobkyně v této souvislosti dále uvedla, že v případě nevyhovění návrhu na vydání předběžného opatření jí hrozí zahájení řízení o správním vyhoštění, jeho případné uložení, jakož i uložení zákazu vstupu do budoucna. Namítla přitom, že není ve veřejném zájmu České republiky, aby se cizinci na jejím území zdržovali nelegálně. Žalobkyně si je vědoma, že by v takovém případě mohly být posuzovány tzv. překážky vycestování podle § 179 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) a že rozhodnutí o správním vyhoštění by tudíž nemuselo nabýt vykonatelnosti. Nicméně i za této situace by se ocitla v postavení cizince pobývajícího na území nelegálně, byla by evidována v příslušných informačních systémech, zejména v Schengenském informačním systému (dále jen „SIS“) a v Evidenci nežádoucích osob (dále jen „ENO“). Současně by jí hrozila povinnost uhradit pokutu za nelegální pobyt a nést náklady správního řízení, které by dle jejího názoru vznikly v důsledku nesprávného postupu žalovaného. Žalobkyně dále uvedla, že bez legálního pobytového oprávnění nemá možnost být zařazena do systému veřejného zdravotního pojištění. Žalobkyně shrnula, že předběžné opatření v současnosti představuje jediný prostředek, jak dočasně upravit její poměry do doby rozhodnutí soudu ve věci. Možné rozhodnutí o správním vyhoštění a s ním spojené důsledky proto považuje za závažnou újmu. Zároveň zdůraznila, že nemá k dispozici žádný jiný zákonný prostředek k úpravě svého pobytového statusu, čímž je podle jejího názoru naplněna i podmínka subsidiarity předběžného opatření. Žalobkyně z těchto důvodů navrhuje, aby soud uložil

žalovanému, jakož i Policii České republiky, odboru cizinecké policie, povinnost strpět její pobyt na území České republiky po dobu tohoto soudního řízení. Tento návrh směřuje zejména vůči orgánům cizinecké policie, které jsou oprávněny zahájit řízení o správním vyhoštění nebo uložit pokutu za nelegální pobyt. V případě, že by povinnost strpění byla uložena pouze žalovanému, který ji fakticky neosvědčuje, mohla by Policie ČR nadále zahájit řízení o správním vyhoštění či uložit povinnost opustit území [srov. § 164 odst. 1 písm. i) zákona o pobytu cizinců]. Oprávnění uložit předmětné opatření i třetí osobě, která není účastníkem tohoto řízení, tj. Policii České republiky, vyplývá z § 38 odst. 1 in fine s. ř. s. Policie ČR, odbor cizinecké policie, je totiž podle zákona o pobytu cizinců orgánem příslušným rozhodovat o nelegálním pobytu, a v této souvislosti je oprávněna nejen ukládat správní vyhoštění a stanovit povinnost k náhradě nákladů správního řízení, ale rovněž ukládat pokuty za neoprávněný pobyt.

8. Žalobkyně navrhla, aby soud vydal předběžné opatření, kterým uloží žalovanému a Policii ČR – odboru cizinecké policie povinnost strpět pobyt žalobkyně na území ČR, a to po dobu soudního řízení vedeného u Městského soudu v Praze ve věci žaloby na ochranu před nezákonným zásahem, spočívajícím ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobkyně jako nepřijatelné.
9. Závěrem žalobkyně navrhla, aby soud rozhodl tak, že zásah žalovaného, spočívající ve vrácení žádosti žalobkyně o dočasnou ochranu ze dne X. X. X, č. j. OAM-X/DO-2026, jako nepřijatelné, byl nezákonný. Současně navrhla, aby soud žalovanému zakázal pokračovat v porušování práv žalobkyně a uložil mu povinnost obnovit stav existující před vrácením uvedené žádosti.

III. Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že postupoval v souladu se zákonem, když vyhodnotil žádost žalobkyně o dočasnou ochranu jako nepřijatelnou. Uvedl, že žalobkyně figuruje v platformě *Temporary Protection Platform – TPP* jako držitelka dočasné ochrany v X. Tato skutečnost je v uvedené platformě opatřena znakem „tp“ v rubrice „type of protection“, který představuje zkratku anglického označení „Temporary protection“ a používá se v případech, kdy cizinec získal v jiném členském státě povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany a je nadále jeho držitelem. Pro naplnění důvodu nepřijatelnosti žádosti o poskytnutí dočasné ochrany dle § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina je podle žalovaného rozhodující skutečnost, že žalobkyně dočasnou ochranu v jiném členském státě Evropské unie získala a ke dni rozhodování žalovaného byla jako jeho držitelka nadále evidována.
11. K samotnému důvodu nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina žalovaný uvedl, že oznámení dle § 3 odst. 3 tohoto zákona Ministerstvo vnitra zaslalo Evropské komisi dne 25. 8. 2025. Pro naplnění důvodu nepřijatelnosti pak postačí, pokud cizinec v jiném členském státě dočasnou ochranu získal; žádá další podmínka již není třeba. Dále uvedl, že nemá za to, že by bylo skutečně postaveno najisto, že předmětné ustanovení je v rozporu s právem EU, když je to SDEU, který by takový nesoulad měl konstatovat. Připomněl, že SDEU se k otázce druhotného pohybu osob, které již získaly oprávnění k pobytu z titulu dočasné ochrany v jiném členském státě, v rozsudku ve věci *Krasiliva* nevyjádřil. Dle žalovaného SDEU nechal členským státům otevřenou možnost odeprít dočasnou ochranu těm osobám, která již toto povolení získaly v jiném členském

státě. V návaznosti na to pak bylo přijato prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 ze dne 15. 7. 2025, o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382 (dále jen „prováděcí rozhodnutí z roku 2025“). Dle žalovaného tak byl zpochybněn a překonán výklad Evropské komise, která měla za to, že dohoda členských států o neaplikování čl. 11 směrnice 2001/55/ES zakládá právo na získání dočasné ochrany v dalším členském státě, do kterého se držitel dočasné ochrany v jiném členském státě přesune.

12. Žalovaný dále odkázal na praxi Spolkové republiky Německo, která zamítá žádosti o dočasnou ochranu držitelům dočasné ochrany v ČR. Obdobný přístup lze podle žalovaného vysledovat i v aplikační praxi Irské republiky. Žalovaný proto navrhoval, aby soud zvážil položení předběžné otázky SDEU stran použitého § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina.
13. Dále žalovaný uvedl, že směrnice č. 2001/55/ES vůbec nepředpokládá, že by osoba, které byl přiznán status osoby požívající dočasné ochrany v jednom členském státě, mohla tentýž status získat i v jiném členském státě. Stejně tak nepoužívání čl. 11 této směrnice nemůže dle žalovaného samo o sobě takové právo založit, neboť se v tomto případě jedná pouze o politickou dohodu členských států.
14. Žalovaný pak odkázal na nové recitály k prováděcímu rozhodnutí z roku 2025, z nichž vyplývá, že dohoda členských států o neaplikování čl. 11 směrnice 2001/55/ES nemá vliv na aplikaci čl. 8 odst. 1 téže směrnice. Druhotný pohyb držitelů oprávnění k pobytu z titulu dočasné ochrany je dle těchto recitálů nežádoucí.
15. Žalovaný uzavřel, že interpretace unijní právní úpravy, která by umožňovala sekundární pobyty osob požívajících dočasné ochrany na základě jejich individuální volby, není slučitelná se smyslem, účelem ani systematickým zařazením institutu dočasné ochrany v rámci azylové politiky Evropské unie. Připomněl též, že při posuzování každé žádosti o udělení dočasné ochrany je správní orgán povinen přednostně zkoumat, zda nejsou naplněny důvody její nepřijatelnosti podle § 5 zákona č. 65/2022 Sb. Tento postup žalovaný v projednávaném případě dodržel a dospěl k závěru, že žádost žalobkyně je nepřijatelná z důvodu uvedeného v § 5 odst. 1 písm. f) uvedeného zákona.
16. Žalovaný se rovněž vyjádřil k návrhu žalobkyně na vydání předběžného opatření. Konstatoval, že podmínkou pro postup dle § 38 s. ř. s., tedy vydání předběžného opatření je hrozící vážná újma, která musí být konkrétní, bezprostřední a individualizovaná. Argumentace žalobkyně ohledně hrozící vážné újmy přitom podle žalovaného odpovídá tvrzením, s nimiž se již správní soudy v obdobných věcech vypořádaly. V této souvislosti poukázal zejména na usnesení Městského soudu v Praze ze dne 14.05.2026, č. j. 1 A 13/2026, v němž soud dospěl k závěru, že tvrzená újma nesouvisí s předmětem řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem spočívajícím ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu jako nepřijatelné. Jak uvedený soud výslovně konstatoval, důsledkem vyhodnocení žádosti o dočasnou ochranu jako nepřijatelné není povinnost cizince vycestovat z území České republiky, natož návrat do země původu. Stejně tak takový postup sám o sobě nezakládá správní vyhoštění, neboť o něm je rozhodováno v samostatném správním řízení, v němž má dotčená osoba k dispozici veškeré procesní záruky, včetně možnosti soudního přezkumu. Městský soud podle žalovaného v citovaném rozhodnutí současně zdůraznil, že hrozba správního

vyhoštění je v obdobných případech toliko hypotetická, nikoli aktuální a bezprostřední. Nadto bezpečnostní situace na Ukrajině představuje překážku vycestování, v důsledku čehož by případné rozhodnutí o správním vyhoštění nebylo vykonatelné. Tyto závěry podle žalovaného plně dopadají i na projednávanou věc a jsou plně přenositelné i na nyní projednávanou věc. Žalobkyně se podle svých vlastních tvrzení dočasné ochrany v X vzdala a z tohoto státu vycestovala do České republiky, čímž se z vlastního rozhodnutí vzdala i práv a výhod s tímto pobytovým oprávněním spojených. Případné nepříznivé důsledky její aktuální pobytové situace tak nelze považovat za vážnou újmu vznikající v přímé souvislosti s postupem žalovaného. Žalovaný proto setrval na stanovisku, že v projednávané věci není splněna podmínka hrozící vážné újmy ve smyslu § 38 soudního řádu správního, a návrh na vydání předběžného opatření je proto nedůvodný. Žalovaný rovněž nepřisvědčil tvrzení žalobkyně, že by neměla žádnou možnost legalizovat svůj pobyt na území České republiky jiným způsobem. Upozornil, že občanům Ukrajiny je již v současné době umožněno žádat o vybraná pobytová oprávnění podle zákona o pobytu cizinců, a to prostřednictvím zastupitelských úřadů, přičemž právní úprava umožňuje i upuštění od povinnosti osobního podání žádosti. Za této situace má žalovaný za to, že žalobkyně neprokázala existenci hrozící vážné újmy, a nejsou tak splněny zákonné podmínky pro vydání předběžného opatření podle § 38 soudního řádu správního.

IV. Hodnocení Městským soudem v Praze

17. Městský soud v Praze v souladu s § 82 s. ř. s. a násl., přezkoumal popsany skutkový děj. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí (§ 87 odst. 1 s. ř. s.).
18. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, neboť účastníci řízení v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. souhlasili s projednáním a rozhodnutím věci bez nařízení jednání. Soud neshledal důvod provádět ve věci dokazování a za tím účelem nařídít ústní jednání, neboť veškeré podklady a listiny, z nichž soud vycházel a jichž se dovolávaly obě procesní strany ve svých podáních, jsou obsaženy v jimi doložených písemnostech, které jim byly předem známy.
19. Soud předně uvádí, že žaloba v této věci je přípustná, jelikož SDEU ve věci *Krasiliva* dovodil, že soudní výluka dle § 5 odst. 2 Lex Ukrajina je v rozporu s čl. 8 odst. 1 směrnice 2001/55/ES ve spojení s čl. 47 Listiny základních práv EU. Tím byly překonány závěry rozsudku NSS ze dne 12. 10. 2022, č. j. 2 Azs 178/2022-46. Tyto závěry je třeba v otázce přípustnosti vztáhnout i na věci týkající se nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina (srov. např. rozsudek zdejšího soudu ze dne 10. 11. 2025, č. j. 18 A 85/2025-21). Vrácení žádosti o udělení dočasné ochrany z důvodu její nepřijatelnosti tudíž lze přezkoumat.
20. Mezi stranami není sporné, že žalobkyně je občankou Ukrajiny, která na území České republiky dne 10. 4. 2026 požádala o udělení dočasné ochrany, a že její žádost byla žalovanými označena jako nepřijatelná, neboť žalobkyně je nebo byla držitelkou dočasné ochrany v jiném členském státě EU nebo Schengenského prostoru a bylo učiněno prohlášení dle § 3 odst. 3 Lex Ukrajina.

21. Ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Tyto podmínky musí být splněny kumulativně. Není-li, byť jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (rozsudek NSS ze dne 17. 3. 2008, č. j. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS).
22. V projednávané věci jsou splněny první, druhá a pátá podmínka, neboť vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobkyni pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do jejích práv, a to bez ohledu na to, že jí již v minulosti byla dočasná ochrana udělena v jiném členském státě EU (v X). Z judikatury vyplývá, že vrácení žádosti pro nepřijatelnost může být zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s. (rozsudek NSS ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016-52, č. 3601/2017 Sb. NSS). Čtvrtá podmínka je tedy taktéž splněna. Zbývá tedy posoudit, zda žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy, pokud žádost o dočasnou ochranu žalobkyni vrátil jako nepřijatelnou podle § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina.
23. Podle § 3 odst. 3 Lex Ukrajina *Ministerstvo vnitra zašle Evropské komisi oznámení o riziku vyčerpání kapacit pro zvládání následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob. Oznámení podle věty první zveřejní Ministerstvo vnitra na svých internetových stránkách.*
24. Podle § 5 odst. 1 Lex Ukrajina *žádost o udělení dočasné ochrany je nepřijatelná, jestliže (...)*
c) je podána cizincem, který o dočasnou nebo mezinárodní ochranu požádal v jiném členském státě Evropské unie,
d) je podána cizincem, kterému byla udělena dočasná nebo mezinárodní ochrana v jiném členském státě Evropské unie, (...)
f) je podána cizincem, který je nebo byl držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě Evropské unie nebo státě uplatňujícím Schengenský hraniční kodex v plném rozsahu, poté, co Ministerstvo vnitra Evropské komisi zaslalo oznámení podle § 3 odst. 3. (...)
25. Podle čl. 25 odst. 1 směrnice 2001/55/ES *členské státy přijímají osoby oprávněné požadovat dočasnou ochranu v duchu solidarity Společenství. Vyjádří číselně nebo v obecných rysech, jaká je jejich kapacita pro přijetí těchto osob. Tyto informace se zařadí do rozhodnutí Rady uvedeného v článku 5. Po přijetí tohoto rozhodnutí mohou členské státy prostřednictvím oznámení Radě a Komisi oznámit další kapacity pro přijetí. Tyto informace se bez prodlení předají UNHCR.*
26. Podle čl. 25 odst. 3 téže směrnice, *pokud počet osob oprávněných požadovat dočasnou ochranu překročí v důsledku náhlého a hromadného přílivu kapacitu pro přijetí uvedenou v odstavci 1, posoudí Rada neprodleně situaci a přijme vhodná opatření včetně doporučení, aby daným členským státům byla poskytnuta další pomoc.*
27. Námitky žalobkyně směřovaly proti postupu žalovaného, který shledal její žádost nepřijatelnou, protože v minulosti získala dočasnou ochranu v X. Okolnost, že žadatel v minulosti získal dočasnou ochranu v jiném členském státě je jednou ze dvou

kumulativních podmínek nepřijatelnosti podle tohoto ustanovení. Na důvod nepřijatelnosti dle § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina je třeba – i s ohledem na jeho vymezení – nahlížet v souladu s dosavadní judikaturou k důvodům nepřijatelnosti podle písm. c) a d) téhož ustanovení. Ostatně i žalovaný ve vyjádření k žalobě omezil většinu svých argumentů na to, že z práva EU neplyne právo žadatelů přemístit se do jiného členského státu (sekundární pohyb).

28. Z vyjádření žalovaného k žalobě je zjevné, že si žalovaný dosud neosvojil závěry dosavadní judikatury k nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu podle § 5 odst. 1 písm. c) a d) Lex Ukrajina. Soud mu proto i v kontextu nynějšího případu připomíná již citovaný rozsudek SDEU ve věci *Krasiliva*, na nějž NSS navázal „dubnovou judikaturou“ v rozsudcích ze dne 1. 4. 2025, č. j. 5 Azs 273/2023-27, č. 4683/2025 Sb. NSS, ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 336/2024-42, a mnoha dalších. Zdejší soud již zohlednil rovněž navazující argumentaci žalovaného (např. rozsudky ze dne 23. 4. 2025, č. j. 10 A 6/2025-61, ze dne 30. 4. 2025, č. j. 5 A 36/2025-38, ze dne 13. 6. 2025, č. j. 11 A 55/2025-37, nebo ze dne 21. 10. 2025, č. j. 11 A 118/2025-33 a č. j. 11 A 119/2025-24). Soud se se zde vyslovenými závěry plně ztotožnil a v podrobnostech na ně již v minulosti v četných rozsudcích odkázal. Přesto, že žalovaný tyto závěry dosud nereflektoval, soud nepovažuje za účelné, aby je v jejich celistvosti znovu opakoval a pro stručnost na ně odkazuje, neboť jsou žalovanému zcela zřejmě známy.
29. Stejně důvody, které žalovaný namítal proti závěrům soudů o nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 písm. c) a d) Lex Ukrajina, přitom provází i nyní projednávanou věc. Ačkoliv žalovaný shledal žádost žalobkyně nepřijatelnou podle nového důvodu nepřijatelnosti [§ 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina], na posouzení žaloby plně dopadají východiska dřívější již zmíněné „dubnové“ judikatury NSS. Ta se uplatní proto, že § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina, stejně jako důvody nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 písm. c) a d), vylučuje z věcného přezkumu žádosti cizinců, kteří *jsou* nebo *byli* držiteli dočasné ochrany v jiném členském státě EU (*první podmínka*). K této původní (byť formulačně upravené) podmínce pak v podobě nepřijatelnosti podle písm. f) přibyla další nová (svou povahou kumulativní) podmínka, aby žádosti o dočasnou ochranu, která splnila první podmínku, předcházelo také oznámení podle § 3 odst. 3 Lex Ukrajina, kterým Ministerstvo vnitra vyrozumělo Evropskou komisi o riziku vyčerpání kapacit pro zvládání následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a o potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy (*druhá podmínka*).
30. K *první podmínce* soud předně uvádí, že první část § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina představuje pouze reformulované a navzájem sloučené podmínky nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 písm. c) a d) Lex Ukrajina. Klíčovým zůstává, jakkoli se tomu žalovaný brání, že žádost osoby požívající dočasné ochrany na základě prováděcího rozhodnutí (EU) 2022/382, na kterou této osobě vzniká nárok na základě čl. 8 odst. 1 směrnice Rady 2001/55/ES, není správní orgán oprávněn vrátit této osobě jako nepřijatelnou z toho důvodu, že tato osoba o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany požádala nebo jí bylo toto povolení uděleno také v jiném členském státě EU (bez ohledu na to, zda jím dosud disponuje či nikoli). Zjistí-li žalovaný při podání žádosti oprávněné osoby o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany, že tato osoba je nebo byla vedena v platformě TPP jako držitelka povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě, je povinen takovou žádost přijmout, vést o ní řádné správní řízení dle

zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů, v jeho rámci poučit oprávněnou osobu o jejích právech a v návaznosti na její případná tvrzení, důkazní návrhy či jiné procesní kroky ověřit, zda jí povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany bylo jiným členským státem skutečně uděleno a zda dosud, ke dni rozhodování správního orgánu, trvá.

31. Úvahy žalovaného stran neupravení druhotného pohybu ve směrnici 2001/55/ES jsou s výše citovanou judikaturou NSS v rozporu. V ní je totiž dovozeno, že mají-li osoby dle čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí (EU) 2022/382 právo zvolit si hostitelský členský stát, a nebude-li současně vůči nim uplatněn čl. 11 směrnice o dočasné ochraně, pak z toho vyplývá rovněž právo přemístit svůj pobyt do jiné zvolené členské země EU, jinak by výluka z aplikace čl. 11 směrnice o dočasné ochraně postrádala smysl.
32. Soud neshledal, že by tyto závěry NSS byly rozporné se smyslem a účelem směrnice 2001/55/ES. Tato směrnice sice skutečně blíže neupravuje případy druhotného pohybu mimo žalovaným citovaný čl. 15 a 26; to ovšem neznamená, že by druhotný pohyb sama zakazovala. Aplikace přerozdělovacího mechanismu dle čl. 26 směrnice 2001/55/ES ani v případě možnosti volného výběru členského státu pro účely druhotného pohybu přitom není omezena, když aplikace daného mechanismu je na základě čl. 26 odst. 1 směrnice 2001/55/ES beztak odvislá od souhlasu dotčených přemísťovaných osob – uvedené ustanovení by postrádalo smysl, pokud by čl. 26 směrnice 2001/55/ES bylo možné aplikovat i bez souhlasu přemísťovaných osob, protože ty by se v takovém případě mohly vrátit nazpět. Článek 15 směrnice 2001/55/ES sice při otevření možnosti druhotného pohybu není příliš potřebný, je ale nutné zohlednit, že se jedná o obecný minimální standard. Prováděcí rozhodnutí (EU) 2022/382 i prováděcí rozhodnutí z roku 2025 se nadto k druhotnému pohybu držitelů dočasné ochrany vyjádřila v tom smyslu, že je na základě dohody států vyloučena aplikace čl. 11 směrnice 2001/55/ES – uvedený postup fakticky a v souladu s čl. 11 směrnice o dočasné ochraně prakticky vyprázdnil povinné slučování rodin dle čl. 15 směrnice 2001/55/ES, protože generální výluka jakékoliv aplikace čl. 11 směrnice 2001/55/ES má za faktický následek nutnost otevřít druhotný pohyb napříč členskými státy nejen fakticky, ale rovněž i legálně.
33. Soud proto přisvědčil žalobkyni, že mohla dosáhnout na dočasnou ochranu již na základě toho, že splňuje podmínky čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí (EU) 2022/382. Žalobkyně tedy splňuje zde uvedená kritéria pro přiznání dočasné ochrany ve smyslu prováděcího rozhodnutí (v opačném případě by jí ostatně dočasná ochrana v X, jak uvádí žalovaný, udělena nebyla). Svědčí jí tudíž i právo sekundární volby hostitelského státu, které pro zásah žalovaného, jenž jí podanou žádost vrátil jako nepřijatelnou, nemohla realizovat.
34. Na právě uvedeném nic nemění prováděcí rozhodnutí z roku 2025. Z tohoto rozhodnutí z jeho preambule neplyne, že by členský stát mohl, zvláště v situaci, jaká nastala v nynějším případě, žádost žalobkyně mechanicky procesně odmítnout jako nepřijatelnou bez toho, aby ji „propustil“ k věcnému posouzení. Žalobkyně přiznává, že dočasnou ochranu získala, zároveň ale jasně deklaruje, že jí zanikla. Okolnosti trvání dočasné ochrany proto musí být blíže zjišťovány ve správním řízení v souladu s „dubnovou“ judikaturou NSS.
35. Podle recitálu (5) prováděcího rozhodnutí z roku 2025 *v souvislosti s aktivací směrnice 2001/55/ES se členské státy v jednomyslně přijatém prohlášení dohodly, že nebudou*

uplatňovat článek 11 uvedené směrnice {směrnice 2001/55/ES} na osoby, které požívají dočasné ochrany v daném členském státě v souladu s prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382 a které se přesouvají bez povolení na území jiného členského státu, pokud se členské státy na dvoustranném základě nedohodnou jinak.

36. Podle recitálu (6) prováděcího rozhodnutí z roku 2025 *s ohledem na tento celkový kontext by nic nemělo být vykládáno tak, že znamená povinnost členského státu vydat povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany osobě, která obdržela povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě.*
37. Recitály sice upřesňují, jak by mělo být prováděcí rozhodnutí (EU) 2022/382 interpretováno, nijak ale výslovně nezakotvují, že by jednou udělená dočasná ochrana automaticky znamenala zákaz poskytnutí dočasné ochrany v jiném členském státě. Recitál (6) lze totiž interpretovat bez problému tak, že se tím aprobejme již SDEU přijatý závěr ve věci *Krasiliva*, že členské státy mohou odepřít dočasnou ochranu u osoby, která již disponuje dočasnou ochranou v jiném členském státě, přičemž se takto udělené dočasné ochrany nehodlá vzdát. Recitál (5) pak upřesňuje, že se výluka aplikace čl. 11 směrnice 2001/55/ES nevztahuje na osoby, které požívají dočasné ochrany v jiném členském státě, přičemž se bez povolení přesouvají na území jiného členského státu, což lze interpretovat tak, že se výluka čl. 11 nevztahuje na osoby, které požívají dočasnou ochranu v jednom členském státě, ale snaží se fakticky pobývat ve druhém členském státě. Ani v jednom recitálu se tudíž neřeší explicitně situace, které ovšem jsou primárním průvodním jevem druhotných pohybů v ČR – tj. situace, kdy ukrajinský uprchlík již nepožívá výhod plynoucích z dočasné ochrany v určitém členském státě, protože se této ochrany vzdal, či mu byla ukončena jinak, načež si požádá o udělení dočasné ochrany v ČR. Shora popsané situace se explicitně vyjadřují pouze k případům, které ovšem již dle judikatury SDEU i NSS nebyly dovolené – tj. případy, kdy ukrajinský uprchlík se domáhá získání dočasné ochrany souběžně ve větším počtu členských států.
38. Zároveň lze dospět k závěru, že zřejmým cílem vložení nových bodů do recitálu prováděcího rozhodnutí z roku 2025 je zajistit, aby v jednom okamžiku požívaly oprávněné osoby práv spojených s dočasnou ochranou pouze v jednom členském státě, a zabránit tak vícenásobným registracím. Postup předestřený judikaturou NSS přitom není s těmito cíli nutně v rozporu, nevede k požívání dočasné ochrany ve více členských státech (rozsudky NSS ze dne 11. 9. 2025, č. j. 1 Azs 126/2025-28, bod 14, nebo ze dne 19. 9. 2025, č. j. 5 Azs 180/2025-25, bod 7). NSS nerozporuje, že tento stav možný není, pouze žalovanému ukládá, aby v těchto případech prověřil, zda povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě trvá, aby žadatele poučil o nemožnosti souběžného využívání dočasné ochrany ve více členských státech, případně aby žalovaný prověřil, zda udělením dočasné ochrany v ČR automaticky zanikne dočasná ochrana udělená v jiném členském státě, případně zda žadatel učinil kroky, aby se práv z dočasné ochrany v jiném členském státě vzdal (rozsudky NSS č. j. 1 Azs 336/2024-42 a č. j. 1 Azs 174/2024-42).
39. Žalobkyně tak úspěšně zpochybnila již první z podmínek, která musí být podle § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina splněna, aby žádost mohla být vyhodnocena jako nepřijatelná.
40. Ke *druhé podmínce* soud znovu opakuje, že § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina představuje pouze reformulaci a sloučení důvodů dle písm. c) a d) téhož odstavce, přičemž vede ke

stejným důsledkům pro žadatele o dočasnou ochranu. Jediná změna spočívá v tom, že možnosti aplikovat tento postup má předcházet oznámení žalovaného dle § 3 odst. 3 Lex Ukrajina určené Evropské komisi o riziku vyčerpání kapacit pro zvládání následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob.

41. Soudu v první řadě není zřejmé, proč by takové oznámení mělo mít vliv na judikaturou dovozené závěry o možnosti druhotného pohybu držitelů dočasné ochrany. NSS tuto možnost dovodil z čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí (EU) 2022/382 a současného vyloučení aplikace čl. 11 směrnice 2001/55/ES. Na tom se nic nezměnilo. Změnila se pouze vnitrostátní úprava, která však musí být v souladu s právem EU (rozsudek zdejšího soudu ze dne 24. 10. 2025, č. j. 15 A 128/2025-19, bod 26). Žalovaný nemůže využitím nového důvodu vázaného na tutéž podmínku, kterou soudy opakovaně odmítly, nadále plošně odmítat žádosti pro jejich nepřijatelnost namísto jejich věcného posouzení ve správním řízení.
42. Oznámení dle § 3 odst. 3 Lex Ukrajina určené Evropské komisi se svou povahou blíží oznámení dle čl. 25 odst. 3 směrnice 2001/55/ES. Jde o žádost členského státu o pomoc, která má být zajištěna prostřednictvím či ve spolupráci s orgány EU – je tedy politickým aktem, z něhož nelze dovozovat legislativní důsledky (překonání judikturních závěrů), tj. ztrátu práva držitelů dočasné ochrany na druhotný pohyb. Rozdíl obou citovaných právních úprav pak spočívá v zásadě jen v tom, že § 3 odst. 3 Lex Ukrajina hovoří o riziku vyčerpání kapacit, zatímco čl. 25 odst. 3 směrnice 2001/55/ES až o překročení kapacit.
43. Z pohledu soudu tak § 3 odst. 3 [ve spojení s § 5 odst. 1 písm. f)] Lex Ukrajina představuje zakotvení institutu, který už v právu EU existuje, ovšem způsobem, jenž je v rozporu se směrnicí 2001/55/ES – z této směrnice neplyne, že by oznámení členského státu o tom, že byla překročena jeho kapacita pro přijetí osob oprávněných požadovat dočasnou ochranu, mělo jakékoli důsledky pro žadatele o dočasnou ochranu. V případě § 3 odst. 3 Lex Ukrajina ani nedošlo k překročení kapacity, pouze to hrozí, jedná se tedy o méně závažný stav, než předvídá směrnice o dočasné ochraně.
44. Ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina je nadto zjevně diskriminační, neboť se má týkat selektivně jen těch žadatelů, kteří se dožadují svého práva druhotného pohybu.
45. Měl-li tedy zákonodárce v úmyslu překonat závěry judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. stenoprotokol 140. schůze PSP ČR ze dne 29. 5. 2025, pozměňovací návrh poslance Petra Letochy), pak k tomu z výše uvedených důvodů tímto způsobem dojít nemohlo. Ostatně i NSS dospěl k závěru, že ani projednání v příslušných výborech Poslanecké sněmovny a souhlas napříč politickým spektrem nemůže nikterak zvrátit skutečnost, že přijatá změna je v rozporu s unijním právem (srov. rozsudek ze dne 17. 12. 2025, č. j. 6 Azs 157/2025-18).
46. K obdobným závěrům dospěl NSS i v rozsudku ze dne 10. 12. 2025, č. j. 5 Azs 248/2025-18, kdy v bodě [29] uvedl, že žalovaný „ani neuvádí, kdy a jakým způsobem za účinnosti § 3 odst. 3 Lex Ukrajina takové oznámení zaslal či na jaké webové adrese bylo zveřejněno. Odkazuje toliko na dopis ze dne 25. 8. 2025, který však byl dle údaje obsaženého i ve správním spisu odeslán již dne 28. 8. 2025, tedy před účinností novely Lex Ukrajina (zákon č. 314/2025

Sb., jehož přílepkem změna Lex Ukrajina byla, byl vyhlášen dne 2. 9. 2025 a nabyl účinnosti dne 3. 9. 2025). Nejvyšší správní soud podotýká, že dopis neobsahoval žádné detaily ohledně toho, jaké vlastně jsou kapacity České republiky a ve kterých konkrétních oblastech jsou překročeny, resp. hrozí, že budou překročeny. Z veřejně dostupných zdrojů (např. zpráv stěžovatele o situaci v oblasti migrace), přitom na první pohled neplyne, že by se situace v měsících před odesláním dopisu nějak skokově 'zhoršila'. Jak již však upozornil městský soud, případný náhlý hromadný příliv vysídlených osob by představoval důvod pro aplikaci čl. 25 odst. 3 směrnice o dočasné ochraně a koordinované řešení ze strany orgánů EU. I kdyby tedy k takovému náhlému nárůstu došlo, nemohlo by to ospravedlnit vrácení jednotlivých žádostí o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany jako nepřijatelných, tedy bez věcného posouzení, podle § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina, neboť takový postup směrnice o dočasné ochraně neumožňuje."

47. Žalovaný tudíž v této věci nepostupoval v souladu s právem, jak bylo vyloženo ve shora citované judikatuře NSS, která je plně aplikovatelná i na § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina. NSS dovodil, že druhotný pohyb osob, na které se vztahuje § 3 Lex Ukrajina, je přípustný za podmínky, že takové osoby nepožívají ve stejný moment dočasné či mezinárodní ochrany ve více než jednom členském státě EU, a že o žádosti o dočasnou ochranu je nutné vést řádné správní řízení.
48. Jelikož tyto závěry nezpochybňuje ani přijaté prováděcí rozhodnutí z roku 2025, měl žalovaný v této věci nejprve ve správním řízení postavit najisto, zda žalobkyně aktuálně je či není držitelkou dočasné ochrany v X – u čehož nepostačí paušální odkaz na informační systém TPP, u něhož není dán princip materiální publicity. Po případném seznání (v rámci správního řízení), že žalobkyně v současnosti stále disponuje dočasnou ochranou v X, měl žalovaný ověřit, zda X nespojuje s přiznáním dočasné ochrany v jiném státě EU *ex lege* zánik dočasné ochrany v X analogicky k § 5 odst. 8 písm. b) Lex Ukrajina, a pokud by tomu tak nebylo, pak žalobkyni poučit o možnosti zneplatnění své případně existující dočasné ochrany v X, jelikož není v souladu s právními předpisy možné souběžně požívat dočasnou ochranu ve více státech EU. Protože tyto kroky žalovaný neučinil, postupoval v této věci nezákonně.
49. Žalovaný proto tím, že žalobkyni vrátil její žádost o dočasnou ochranu pro nepřijatelnost, zasáhl do práv žalobkyně nezákonným způsobem, označení její žádosti jako nepřijatelné bylo v rozporu s evropskými předpisy.
50. Závěrem je třeba odkázat na rozsudek NSS ze dne 17. 7. 2025, č. j. 1 Azs 111/2025-34, kde se vyjádřil k otázce závaznosti jeho judikatury: „*Jak již Nejvyšší správní soud opakovaně dovodil, správní orgány jsou povinny jeho judikaturu v obdobných případech (tj. i mimo kasační závaznost v individuálním případě) respektovat. V opačném případě se jejich postup stává zcela svévolným a popírajícím jak základní zásady fungování veřejné správy, tak i fundamentální principy právního státu založené na respektu k právům a svobodám jednotlivce. Lze připomenout, že Nejvyšší správní soud již ve své judikatuře dokonce konstatoval, že „[o]dmítne-li se nicméně správní orgán řídit názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v obdobné věci pouze s odkazem na údajně nedostatečnou kvalitu odůvodnění, jedná v rozporu s výše uvedenými ustanoveními soudního řádu správního, čímž překračuje své pravomoci, a porušuje tak čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod“ (rozsudek NSS ze dne 28. 2. 2017, č. j. 2 Afs 15/2017 - 23, bod 27).*“

51. Soud neshledal důvod k předložení předběžné otázky SDEU ohledně slučitelnosti čl. 8 odst. 1 směrnice 2001/55/ES a vnitrostátní úpravy, podle které je nepřijatelná žádost o povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany, jestliže cizinec již získal povolení k pobytu z tohoto titulu v jiném členském státě, bez ohledu na to, zda je stále jeho držitelem nebo ne. Uvedená otázka se fakticky týká důvodu nepřijatelnosti dle § 5 odst. 1 písm. d) Lex Ukrajina a jako taková byla již posouzena NSS v kontextu existující judikatury SDEU. Předběžná otázka by byla nadbytečná s ohledem na jednoznačné a vyčerpávající závěry, které vyslovil NSS zejména v tzv. „dubnové“ judikatuře, s níž se městský soud ztotožnil. Nadto soud připomíná, že pokládání předběžných otázek není jeho povinností, nýbrž „jen“ možností (čl. 267 alinea druhá Smlouvy o fungování EU).
52. S tím související odkaz žalovaného na praxi Spolkové republiky Německo pokládá soud za bezpředmětný. Žalovaný doložil tuto praxi jedním rozhodnutím tamějšího okresního úřadu. Z toho nelze dovozovat ustálenou praxi, resp. změnu předchozí praxe, nadto není vůbec jisté, jak by se k takovému rozhodnutí postavily tamější správní soudy. Pro zdejší soud je podstatná judikatura tuzemských správních soudů a SDEU, přičemž rozsudek SDEU ve věci *Krasiliva* byl vyložen Nejvyšším správním soudem a žádný jiná judikatura SDEU, která by svědčila závěrům žalovaného, není soudu známa. Soud tak uvedené rozhodnutí německého okresního úřadu neprováděl k důkazu. Totéž se týká v podstatě i doloženého rozhodnutí příslušného orgánu Irské republiky. Krom toho nelze nevidět, že v obou případech nedošlo k vrácení žádosti, nýbrž proběhlo zřejmě příslušné řízení, které vyústilo v písemné rozhodnutí, což v projednávané věci absentuje.
53. Na základě shora uvedeného tak soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, a proto výrokem I. deklaroval postupem dle § 87 odst. 2 s. ř. s, že zásah žalovaného byl nezákonný. V souladu se stejným ustanovením soud výrokem II. zakázal žalovanému, aby pokračoval v porušování práva žalobkyně na podání žádosti o dočasnou ochranu, a obnovil stav před označením žádosti žalobkyně o dočasnou ochranu jako nepřijatelné.
54. Soud o věci rozhodl přednostně, neboť jde o věc dočasné ochrany, která spadá do mezinárodní ochrany a má být projednávána přednostně.
55. Součástí žaloby byl rovněž návrh na vydání předběžného opatření, o němž zdejší soud nerozhodoval, neboť o žalobě samé rozhodl bez zbytečného odkladu po obstarání podkladů nezbytných pro rozhodnutí, a to ve lhůtě 30 dnů od podání žaloby, se kterou byl návrh na vydání předběžného opatření spojen, ve smyslu § 38 odst. 3 s. ř. s. Není proto dána potřeba zatímně upravit poměry účastníků.

V. Závěr a náklady řízení

56. Soud s ohledem na vše shora uvedené podle § 87 odst. 2 věty první s. ř. s. určil, že zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobkyni vrátil její žádost jako nepřijatelnou, byl nezákonný. Žalovanému přikázal, aby obnovil stav před vrácením této žádosti. Soud se přitom nezabýval jinými případnými důvody nepřijatelnosti, neboť na žádné jiné důvody žalovaný nepoukázal.
57. Žalovaný je povinen žádost žalobkyně přijmout, vést o ní řádné správní řízení, v jeho rámci poučit žalobkyni o jejích právech a v návaznosti na její případná tvrzení, důkazní návrhy či jiné procesní kroky ověřit, zda povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany bylo žalobkyni v Bulharské republice skutečně zrušeno, případně ověřit, zda vydáním

povolení k pobytu žalobkyni za účelem dočasné ochrany v ČR její předchozí obdobné pobytové oprávnění v Bulharské republice zanikne, a pokud tomu tak nebude, poskytně žalobkyni přiměřenou lhůtu k tomu, aby učinila potřebné kroky k ukončení tohoto povolení a aby tuto skutečnost žalovanému doložila.

58. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně měla ve věci úspěch, náležela by jí proto náhrada nákladů řízení dle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žádné náklady jí ovšem nevznikly, když od soudního poplatku byla žalobkyně ze zákona osvobozena, ani jejich náhradu nežádala. Žalovaný ve věci úspěšný nebyl, právo na náhradu nákladů řízení tak nemá. Z uvedených důvodů soud žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze, dne 29. května 2026

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D.
samosoudce